

VÆKST

2019 – uge 20

Nu skal de afgørende svampebehandlinger i vinterhveden foretages

Vi oplever i år meget store forskelle i såvel hvedemarkernes udviklingstrin som i angrebsgraden af svampe. Som altid er markerne i de lune og kystnære områder længst fremme i udviklingen, men i år er det samtidig også afgørende, hvor tidligt hveden er etableret i efteråret, og hvor tidligt i foråret kvælstof har været tilgængeligt. Marker etableret i de først 8-12 dage i september, og marker, der har fået gødning ultimo februar, er længst fremme i udviklingen og er flere steder i mindst st. 37 (fanebladet synligt men endnu sammenrullet). Der er en tendens til, at smittetrykket af svampe er højest i de tidligst etablerede marker foruden naturligt på de luneste lokaliteter. Andre marker er fortsat endnu i strækningsfasen omkring st. 33 (3. knæ udviklet), og udviklingen har været langsom pga. det kølige vejr. Uanset hvor meget regn, der er faldet i løbet af den seneste periode, har det været tilstrækkeligt til, at septoria udvikler sig, og alene bladfugten i afgrøden er tilstrækkelig til yderligere smitte.

Det er nu meget afgørende, at man vurderer udviklingstrinnet i sine egne marker/sorter foruden angrebsgraden af især gulrust og septoria samt tidspunktet for og middelvalget ved en evt. tidligere behandling. Den helt afgørende svampebehandling i hveden uanset sort og smittetryk skal foretages i hvedens st. 37-39 (fanebladet synligt til helt udviklet) – gerne på et så fuldt udviklet faneblad som muligt. Dog skal man ikke vente på, at fanebladet bliver fuldt udviklet, hvis hveden pt. er i st. 37, står ubehandlet eller det er mere end 12-14 dage siden sidste behandling.

Vi vurderer, at der pt. er nedenstående 3 scenarier i vinterhvedemarkerne. Én af løsningerne i scenarie 1 bør foretages i ALLE hvedemarkere på fanebladet (st. 37-39) uanset sort, men der er forskel på, hvordan "man kommer dertil" ift. den pt. store forskel på udviklingen i hvedemarkerne og behandlingen af disse. Vores anbefalinger er følgende:

Scenarie 1.

Ubehandlede marker, der pt. er mindst i st. 37 (fanebladet sammenrullet, men kan ses):

Anvend én af nedenstående to stærke løsninger mod septoria (gulrust, DTR/hvedebladplet og/eller meldug), så hurtigt som muligt:

0,5-0,7 l Viverda + 0,5-0,7 l Ultimate pr. ha (anbefales anvendt i marker med samtidig risiko for gulrust, hvilket især findes i Benchmark, Sheriff og Kalmar. Er der samtidig DTR/hvedebladplet kan løsningen forstærkes med 0,15 l Bumper pr. ha).

eller

0,4-0,6 l Propulse + 0,2 l Orius /Comet Pro pr. ha (anbefales anvendt i marker med samtidig risiko for DTR/hvedebladplet og lidt "flimmer" af meldug. Er der samtidig meget gulrust, kan dosis af Orius/Comet Pro hæves til 0,25 l pr. ha).

Anvend den højest angivne dosis i modtagelige sorter og/eller ved højt smittetryk af septoria.

Er der undtagelsesvis meget aktiv meldug med op i planterne, bør begge løsninger forstærkes med 0,15 l Talius pr. ha.

Allan G B Poulsen, 9698 2388

**HIMMERLANDS
GROVVARER A/S**

Aars Afd. Rostrup Afd. Skals Afd. Skalmstrup Afd. Aarhus Afd.
Tlf. 98 62 22 66 Tlf. 98 58 62 11 Tlf. 86 69 00 55 Tlf. 86 47 81 43

DLA Agro

Vibeke Fabricius

Scenarie 2.

Ubehandlede marker, der pt. "kun" er i st. 33 (3. knæ kan mærkes, men fanebladet er ikke synligt):

Anvend nedenstående løsning hurtigst muligt:

0,3-0,4 l Prosaro pr. ha (højeste dosis ved højt smittetryk af septoria og/eller gulrust. Er der samtidig meget meldug tilsættes 0,15 l Talius pr. ha).

Denne behandling følges op ca. 12-14 dage efter (senest i st. 39, hvor fanebladet er fuldt udviklet) med én af de to angivne løsninger i scenarie 1.

Scenarie 3.

Marker, der tidligere er svampebehandlet i strækningsfasen (fra st. 31):

Hvis markerne tidligere er svampebehandlet i strækningsfasen, er det nu afgørende, om der udelukkende har været anvendt en smalspektret løsning mod gulrust (f.eks. Orius) eller mod meldug (f.eks. Talius), eller om der har været anvendt en bredspektret løsning mod også septoria (f.eks. 0,3-0,4 l Prosaro pr. ha). Samtidig er markernes udviklingstrin afgørende for rette svampestrategi. Det kølige vejr i den seneste periode har sinket hvedens udvikling i strækningsfasen.

- Har hveden tidligere været sprøjtet fra st. 32 (2. knæ udviklet) med en bredspektret løsning i tilstrækkelig dosis som f.eks. 0,3-0,4 l Prosaro pr. ha, følges op med én af de to anbefalede løsninger i scenarie 1 ca. 12-14 dage efter denne behandling, HVIS fanebladet på dette tidspunkt er synligt til fuldt udviklet (st. 37-39). I flere marker har udviklingen i strækningsfasen imidlertid været meget langsom pga. det kølige vejr, og er hveden ikke nået til mindst st. 37 12-14 dage efter den første behandling, er det i disse marker nødvendigt at foretage en "mellemsprøjtning" med en igen bredspektret løsning som f.eks. 0,25 l Prosaro pr. ha. Denne følges så igen op med én af de to anbefalede løsninger i scenarie 1 i st. 39 (fanebladet fuldt udviklet).
- Har hveden tidligere "kun" været sprøjtet med en smalspektret løsning som f.eks. Orius og/eller Talius, og er hveden pt. samtidig "kun" i ca. st. 33 anbefales en behandling hurtigst muligt med den angivne løsning i scenarie 2: 0,3-0,4 l Prosaro pr. ha, som derefter følges op i st. 37-39 med én af de to angivne løsninger i scenarie 1.
- Har hveden tidligere "kun" været sprøjtet med en smalspektret løsning som f.eks. Orius og/eller Talius, og er hveden pt. i mindst st. 37 (fanebladet synligt) anbefales hurtigst muligt en behandling med én af de to angivne løsninger i scenarie 1. Anvend i sådanne marker de højest angivne doseringer uanset sort.

Vækstregulering

Vurderes hveden - afhængig af jordtype og regnmængder i den seneste periode - uden risiko for stress, kan der til svampebehandlinger frem til st. 39 (fanebladet fuldt udviklet) tilsættes 0,25-0,3 l Moddus M. pr. ha eller 0,4-0,5 l Medax Top + 0,5 l Ammoniumsulfat pr. ha.

Hvedegalmyg

Planlæg ikke svampeindsatsen efter en evt. behandling mod hvedegalmyg. Det optimale tidspunkt for bekæmpelse af eventuelle hvedegalmyg er i skridningsfasen, mens den afgørende svampebehandling bør foretages senest i st. 39 (fanebladet fuldt udviklet). Bliver der behov for at bekæmpe hvedegalmyg (se VÆKST om hvedegalmyg), vil det oftest udløse en ekstra sprøjtning.

Afsluttende svampebehandling på akset

Uanset valg af strategier i strækningsfasen og ved den afgørende fanebladsbeskyttelse (st. 37-39), vil der være behov for en afsluttende svampebehandling på akset. Vejret i den kommende periode afgør behovet for dosering, timing og rette middelvalg set ift. også resistensforebyggelse. Foruden septoria skal der ved den afsluttende svampebehandling vurderes angreb af DTR/hvedebladplet og brunrust samt tages stilling til ønsket om evt. forebyggelse af akksfusarium.

Der udsendes et VÆKST sidenhen med anbefalede løsninger til den afsluttende svampebekæmpelse i vinterhvedemarkerne.